

Rød høst Kalvil

Karsten Hansen: "Ævlerier" – 12 af 15

Rød høst Kalvil

Denne æblesort er meget gammel og er beskrevet første gang i 1670 af munken Claude Saint-Etienne i bogen "Ny instruks i at kende de gode frugter". Det er muligt, at sorten er langt ældre end Claudes beskrivelse.

Den kan have groet i klosterhave flere hundrede år før beskrivelsen – men munken havde ret: Det røde høst kalvil æble hører til blandt de gode frugter, man bør kende. Æblet kan blive stort, det er kegle-

formet og meget kantet i tværsnit. Den røde farve kan blive helt sort på velbelyste frugter, og farven fortsætter ind i frugtkødet. Det modner i september og kan lagres til jul. Smagen er fin og vel krydret og holder sig godt på lageret. Presser man saft af den røde høst kalvil, får man en meget smuk rød saft, som er rigtig velsmagende.

Begrebet Kalvil stammer fra pomologen Diel, som i 1806 forsøgte at sætte alle æblesorter i system og familie. En af klasserne var kalviller, som skulle komme fra Calville i normandiet og have så mange fælles træk, at de måtte være i slægt med hinanden. Det har senere vist sig at være det rene sludder. Kalvillerne er ikke mere i familie end nogen andre æbler, men det gælder stadig, at en kalvil er et velfarvet og velsmagende spiseæble.

Digteren Chr. Richard skrev omkring 1895 om et forrygende fruentimmer i en knejpe i Bergen. Man kan næsten se hende for sig med æblerøde kinder og slagfærdig tale:

*Af Sømænd og Gildesbrødre sidder der en deel
paa skurede, læderklædte Bænke!
det dufter derinde af Bagværk og Meel,
for Disken staar en firskaaren Enke.*

*Hendes Kinder er saa røde som Carvillen i Høst,
og ned over Linningen de ligge;*

*Øjet det er graat som den hollandske Kyst,
men paa Blinkfyr mangler det ikke.*

*Med Kløgt hun bruger sit Vaffeljern,
og Opvartning Gjæsten ikke savner;
naar hun taler, og Munden gaar som en Kværn,
da males der meer end Avner.*

Den røde høst kalvil kom til Øster Hornum med pastor Wøldike i 1860'erne – så forsvandt den sammen med alle de andre sorter, den gamle præst havde, men i dag er der igen rød høst kalvil på kirkebakken til glæde for den forbipasserende.